

1,8 miljoen euro om nieuwe behandelingen te ontwikkelen

Unief, Jessa en ZOL starten samen onderzoekscentrum

DIEPENBEEK - Universiteit Hasselt, Jessa Ziekenhuis en Ziekenhuis Oost-Limburg leggen 1,8 miljoen euro op tafel om een eigen onderzoekscentrum - Limburg Clinical Research Center (LCRC) - op te richten. Hierin zullen ze samen onderzoeken doen en nieuwe behandelingen of medicijnen zo snel mogelijk bij de patiënt brengen. De biobank bij Jessa wordt ook verder uitgebouwd, zodat ziekenhuizen weefsel hebben voor allerlei onderzoeken. Het centrum wordt donderdag gelanceerd en is ontstaan uit een onderzoeksprogramma dat al zorgde voor betere hulp bij risicowangschappen, lasertherapie tegen huidreacties na kanker en een app om hartritmestoornissen op te sporen.

Caroline VANDENREYT

Met het nieuwe centrum LCRC kunnen ze makkelijker dokters aantrekken die voordien in de universitaire ziekenhuizen bleven werken om aan onderzoek te kunnen doen. Tegelijkertijd krijgen meer doctoraatsstudenten in het ziekenhuis de kans om te werken aan nieuwe behandelingen en medicaties. En dat is uiteraard allemaal in het voordeel van patiënten. "Tien jaar geleden is het Limburg Clinical Research Program gestart: als universiteit werkten we daarin samen met de twee grote Limburgse ziekenhuizen. Er was al veel samenwerking rond onderwijs, maar we zagen ook de mogelijkheid om het toegepast klinisch onderzoek samen verder uit te bouwen", zegt Piet Stinissen, voorzitter van het nieuwe research center.

Het onderzoeksprogramma kreeg een flinke duw van SALK en LSM, die de voorbije jaren 8,3 miljoen euro investeerden. "Met resultaat: er zijn ruim 60 doctoraten opgestart, meer dan 400 internationale wetenschappelijke publicaties én zelfs al één spin-off: Qompium-Fibricek (zie kader)."

Giften

Nu schakelen de partners nog een versnelling hoger en wordt effectief het Limburg Clinical Research Center opgericht. "SALK loopt af maar nu investeren we zelf eigen middelen: 1,8 miljoen euro. Daarnaast zijn er ook nog giften zoals van het Limburgs Kankerfonds, financiering via het fonds voor wetenschappelijk onderzoek, de euregio en de provincie en uiteraard van bedrijven waarvoor we onderzoek doen", benadrukken dokter Yves Breysem (Jessa), directeur Erwin Bormans (ZOL) en Piet Stinissen (UHasselt).

Wat betekent dat voor patiënten? "We focussen op onderzoek dat snel zijn weg kan vinden naar de patiënt. In een aantal disciplines waarin we nu al sterk staan: cardi-

Yves Breysem (directeur Jessa), Piet Stinissen (voorzitter LCRC) en Erwin Bormans (directeur ZOL). FOTO LUC DAELEMANS

ologie, kanker, onderzoek rond infectieziekten, anesthesie/neurologie, vruchtbaarheid, urologie en orthopedie. Deze samenwerking is uniek in Vlaanderen."

Biobank

Ook belangrijk voor dat onderzoek is de biobank van Jessa die verder uitgebouwd wordt met weefsel van patiënten (die toestemming gegeven hebben) en waarvan ook de andere ziekenhuizen en onderzoekers gebruik kunnen maken. "En dan is er de mobile health unit, waar allerlei onderzoek gedaan wordt naar praktische toepassingen van nieuwe technologieën in de gezondheidszorg. Ze worden niet alleen ontwikkeld, maar kunnen ook meteen uitgeprobeerd worden in het ziekenhuis."

Dit centrum draagt gewoon bij aan betere geneeskunde. Om de gezondheidszorg betaalbaar te houden, is dit soort onderzoek nodig

ziekenhuisdirecteuren
BORMANS en BREYSEM

Telemonitoring

"Voor ons als ziekenhuis heeft het ook de meerwaarde dat artsen makkelijker de stap naar ZOL of Jessa zetten, omdat ze hier hun onderzoek kunnen voortzetten. Ook zijn er heel wat doctoraats-

studenten hier op de werkvloer actief", verduidelijken ziekenhuisdirecteuren Bormans en Breysem. "Dit centrum draagt gewoon bij aan betere geneeskunde. Om de gezondheidszorg betaalbaar te houden, is dit soort onderzoek nodig: naar thuiszorg, naar telemonitoring..."

"Als provincie hebben wij hier destijds de schouders onder gezet om de *brain drain* tegen te gaan, om jonge onderzoekers hier te houden. En tegelijkertijd om de kwaliteit in de gezondheidszorg op te trekken en nieuwe behandelingen te ontwikkelen. Maar zeker ook om te zorgen voor ondernemerschap en start-ups", besluit Tom Vandeput, gedeputeerde voor economie. "We hopen dat die nu uit het onderzoekscentrum kunnen groeien: nieuwe producten en nieuwe bedrijven."

→ Een greep uit de doorbraken van Jessa, ZOL en UHasselt:

- **Lasertherapie bij kanker:** lasertherapie is ontwikkeld in Jessa voor de behandeling van huidletsels na bestraling bij kankerpatiënten. Er komt ook een expertisecentrum om de methode te leren aan verpleegkundigen van andere ziekenhuizen.
- **Zwangerschapsvergiftiging:** er is bij ZOL meer onderzoek gedaan naar de oorzaken van zwangerschapsvergiftiging, waardoor het risico beter kan ingeschat worden.

Ook hebben ze een systeem ontwikkeld om risico-zwangschappen thuis te volgen via telemonitoring.

- **Hartfalen:** via betere opvolging van hartpatiënten buiten het ziekenhuis wordt in Jessa voorkomen dat die minder snel opnieuw moeten opgenomen worden. Dat gebeurt onder meer met telerevalidatie. In het ZOL is tegelijkertijd ook een studie opgestart rond hartfalen. "Eén van de eerste buiten een

universitair ziekenhuis."

- **Lever:** een betere behandeling en screening van hepatitis B en C is uitgedokterd in het ZOL, ook met aandacht voor mensen met een migratie-achtergrond.

- **Fibricek:** de bekendste realisatie van LCRP is de app om hartritmestoornissen snel op te sporen. Dat is intussen uitgegroeid tot een succesvolle spin-off. Al meer dan 1.000 dokters hebben de app voorgeschreven. (cv)

Slechts één Vlaming op shortlist Libris 2019

AMSTERDAM - Johan de Boose is met zijn jongste roman 'Het Vloekhout' de enige Vlaming die dit jaar een kans maakt op Libris-literatuurlijst. Maandag reduceerde de jury de longlist tot een shortlist met nog zes kandidaten. De drie andere Vlaamse kandidaten - Charles Ducal, Peter Terrin en Peter Verhelst - vielen af. De vijf resterende Nederlandse auteurs zijn Jan van Aken ('De omme-gang'), Rob van Essen ('De goede zoon'), Esther Gerritsen ('De trooster'), Bregje Hofstede ('Drift') en Ilja Leonard Pfeiffer ('Grand Hotel Europa'). De Libris Literatuurprijs, goed voor 50.000 euro, wordt toegekend aan de auteur van de beste oorspronkelijk Nederlandstalige roman van het afgelopen jaar. de winnaar wordt bekendgemaakt op 6 mei in het Amstel Hotel in Amsterdam. (b)

Ketamine is het nieuwe cocaïne

GENT - Bijna één op de vijf 18- tot 34-jarigen die geregeld naar elektronische muziek-evenementen gaan, gebruikte het afgelopen jaar ketamine. Dat blijkt uit de eerste resultaten van het Alama-onderzoek, een internationaal project dat het nachtleven en het alcohol- en druggebruik in vijf Europese landen in kaart brengt. Ketamine verwerft zo een plaats naast de traditionele uitgaansdrugs cocaïne, MDMA/xtc en cannabis. Ketamine is een narcosemiddel dat gebruikt wordt in ziekenhuizen of in de dierengeneeskunde als pijnstiller of verdovingsmiddel. "De stijgende populariteit verrast, want ketamine is een zeer onvoorspelbaar middel", zegt Tina Van Havere, drugsexperte aan de Hogeschool Gent, die in ons land het onderzoek voerde. "Gebruikers riskeren een bijna-doodervaring. En ook de combinatie met alcohol is gevaarlijk." (km)

Klimaatpijbelars stellen eerste boek voor

BORGERHOUT - Klimaatpijbelars Anuna De Wever en Kyra Gantois hebben gisteren hun boek voorgesteld in De Roma in Antwerpen. 'Wij zijn het klimaat' werd geschreven door auteur Jeroen Olyslaegers en is zo'n 70 pagina's dik. Het boek leest als een (lange) open brief aan het adres van politici: het beleid moet veranderen, klinkt het. "Wij zijn geen doemdenkers, echt niet. We kijken naar de feiten en zeggen jullie dat het beleid moet veranderen."

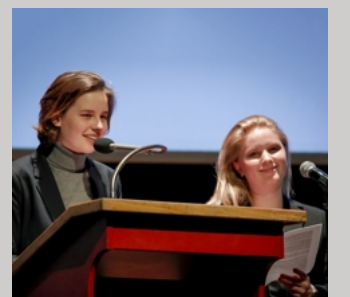

FOTO ISOPIX